

Súd: Okresný súd Bánovce nad Bebravou
Spisová značka: 3P/23/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214200782
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Valášek
ECLI: ECLI:SK:OSBN:2014:3214200782.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bánovce nad Bebravou, sudcom JUDr. Jurajom Valáškom, vo veci starostlivosti súdu o maloletú H. T. T., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov, matky T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. B. X., P. č. XX/XX, štátnej občianky SR a otca H. W., nar. XX.XX.XXXX v I., bytom P. X., H., U. G. XX, I. A., S. L XDN, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpeného opatrovníčkou Mgr. O. I., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu B. T. B. P., za prítomnosti Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou, v konaní o návrhu T. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. B. X. č. XXX, štátnej občianky SR a T. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. B. X. č. XXX, štátneho občana SR na zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov takto

rozhodol:

Súd zveruje mal. H. T. T., nar. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov T. T., nar. XX.XX.XXXX a T. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom U. B. X. č. XXX, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, majú právo ho zastupovať a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

Matka dieťaťa je povinná platiť výživné na mal. H. T. T., nar. XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu a to vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu k rukám starých rodičov T. T., nar. XX.XX.XXXX a T. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom U. B. X. č. XXX, vždy do 15-teho dňa v tom ktorom mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec dieťaťa je povinný platiť výživné na mal. H. T. T., nar. XX.XX.XXXX v minimálnom rozsahu a to vo výške 30% zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu k rukám starých rodičov T. T., nar. XX.XX.XXXX a T. T., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom U. B. X. č. XXX, vždy do 15-teho dňa v tom ktorom mesiaci vopred s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/340/2008-508 zo dňa 14.11.2011 v časti starostlivosti o maloletú a v časti vyživovacej povinnosti k maloletej.

V prevyšujúcej časti zostáva predchádzajúce rozhodnutie nezmenené.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 28.02.2014 sa navrhovatelia T. a T. T. domáhali zverenia maloletej H. T. T., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedli, že ako starí rodičia majú vážnu obavu o svoju vnučku, mal. H. T., nakoľko matka mal. dieťaťa požíva vo zvýšenej miere alkoholické nápoje a pod ich vplyvom zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa. Už asi po dobu jeden a

pol roka sa v intervaloch starajú o mal. dieťa, býva u nich cez víkendy a často krát aj počas týždňa, kedy mal. vnučka vodievajú do školy. Matka mal. dieťaťa odmieta liečenie, v domácnosti matky je neporiadok, hygiena je na nízkej úrovni. Matka mal. dieťaťa poberá dávku v hmotnej núdzi, ktorú minie na alkohol, preto jej pomáhajú finančne a hradia za matku nájomné, stravu a výdavky v súvislosti so starostlivosťou o mal. dieťa. Dňa 25.02.2014 bola matka mal. dieťaťa prijatá vo veľmi zlom stave na hospitalizáciu do nemocnice v X. B. X.. Z vyjadrenia psychiatra MUDr. H. W. vyplýva, že odporúča matke mal. dieťaťa protialkoholické liečenie. Preto majú záujem, aby ich vnučka H. T. vyrastala v kludnom prostredí, dieťa je na nich zvyknuté a sú i po zdravotnej stránke obaja schopní sa o mal. dieťa riadne postarať.

Matka mal. dieťaťa s návrhom na zverenie mal. dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti súhlasila.

Na nariadený termín pojednávania sa dostavila matka mal. dieťaťa, starí rodičia mal. dieťaťa a zástupca kolízneho opatrovníka. Opatrovníčka otca mal. dieťaťa sa nedostavila, doručenie na pojednávanie má riadne vykázané a svoju neúčast' neospravedlnila. Súd teda pojednával v neprítomnosti opatrovníčky otca mal. dieťaťa v súlade s § 101 ods. 2 Občianskym súdnym poriadkom (ďalej len "O. s. p.").

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky mal. dieťaťa, starých rodičov mal. dieťaťa, kolízneho opatrovníka, oboznámil návrh navrhovateľov s prílohami, lustráciu Sociálnej poisťovne na meno matky, správu psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, správu Sociálnej poisťovne, správu kolízneho opatrovníka, potvrdenie o poberaní prídavkov matkou, správu Mesta X. B. X., rodný list mal., záznamy z vykonanej terénnej práce, lustráciu sociálnej poisťovne na meno matky, záznamy z terénnej práce, správu zamestnávateľa matky, trestný rozkaz Okresného súdu Bánovce nad Bebravou, správa CDZ, pripojený spis 3P/11/2014, 2P/30/2013, 2P/80/2012 a ostatný spisový materiál a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Maloletá H. T. W. sa narodila dňa XX.XX.XXXX z družského vzťahu rodičom - T. T. a H. W..

Súd z úradnej činnosti zistil, že otec mal. dieťaťa sa na súdom známej adrese v H. nezdržiava, v súčasnosti sa zdržiava na neznámej adrese. Súd mu preto podľa § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku ustanovil uznesením č. k. 3P/23/2014-21 procesného opatrovníka - Mgr. O. I., vyššiu súdnu úradníčku z Okresného súdu X...

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 14.11.2011, č. k. 1P/340/2008-508, právoplatným dňa 24.01.2012 bola mal. H. T. W., nar. XX.XX.XXXX zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi dieťaťa bola určená povinnosť prispievať na výživu mal. dieťaťa výživným vo výške 26 € mesačne s účinnosťou od 01.08.2008.

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 27.08.2013, č. k. 2P/30/2013-113, právoplatným dňa 20.09.2013 bola otcovi mal. dieťaťa zvýšená vyživovacia povinnosť na mal. dieťa z doterajších 26 € na sumu 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu mesačne s účinnosťou od 1.2.2013.

Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 12.12.2012, č. k. 2P/80/2012-106, právoplatným dňa 27.02.2013 bol daný súhlas matke mal. dieťaťa na podanie žiadosti príslušnému správne mu orgánu na zmenu priezviska u mal. H. T. W., na priezvisko "T".

Navrhovateľ T. T. po zákonom poučení na pojednávaní uviedol, že návrh na súd podal z toho dôvodu, že matka mal. dieťaťa vo zvýšenej miere požívala alkoholické látky a vzhľadom k tomu sa potom nestarala riadne o mal. H.. Matka mal. dieťaťa podľa jeho názoru pila kvôli tomu, že mala problémy s bytom, zobrala pôžičku od Providentu a nestíhala ju splácať. Tieto problémy potom riešila alkoholom. Predtým alkohol v nadmernej miere nepožívala, riadne chodila do roboty. Čo sa týka starostlivosti o mal. dieťa, táto nebola riadne poskytovaná, lebo ich dcéra prestala upratovať a nevarila. Čo sa týka školskej dochádzky mal. H., problémy neboli, bola riadne vystrojená do školy, učí sa dobre, na samé jednotky. Počas liečenia matky mal. dieťaťa v Záluží, bola vnučka u nich, zabezpečovali jej celú starostlivosť a jej dovoz do školy. Čo sa týka obdobia, kedy bola mal. H. u nich v starostlivosti, tak v rámci starostlivosti o ňu problémy nevznikli. Pri starostlivosti o mal. H. im pomáhala druhá dcéra, tá ju tiež nosila do školy a učila sa s ňou. V súčasnosti po príchode dcéry z liečenia, táto opätovne začala vykonávať starostlivosť o mal.

dieťa avšak za maloletou chodia každý deň, dcéra si našla prácu. Dňa 25.5.2014 na základe telefonátu matky prišli, pričom matka bola pod vplyvom alkoholu. Zobrali si vnučku, túto zaviezli do školy, zo školy išla už k matke. Okrem tohto incidentu nemajú vedomosť, že by požívala ešte alkohol v tomto období. Za správanie matky mal. dieťaťa sa nevie zaručiť, bývajú v U., vnučka by im mohla zavolať, keby bola matka pod vplyvom alkoholu. Dcéra dňa 25.5.2014 pila iba z dôvodu, že mala nejaký problém.

Navrhovateľka T. T. k návrhu uviedla, že hlavným dôvodom, prečo matka mal. dieťaťa požívala alkohol bolo to, že nemala peniaze. Čo sa týka návrhu, nechcú dieťa matke mal. dieťaťa zobrať, len sa chcú o ňu postarať, keby začali vznikať nejaké problémy.

Matka mal. dieťaťa k návrhu uviedla, že asi pred pol rokom si zobrala pôžičku, pričom platila týždenne 20 €, toto nestíhala platiť, nevedela čo má robiť. Keď to bolo nad jej sily, tak to riešila alkoholom. Bola v tom období nezamestnaná, malú riadne vystrojila do školy, cez deň nenavarila ani neupratala, iba pozerala TV, potom išla po dcéru do družiny, keď išla po dcéru, kúpila si alkohol, bolo to tak každý druhý deň po litri vína. Alkohol v prítomnosti dcéry nepožívala, alkohol požívala, keď dcéra bola vonku alebo až potom, čo zaspala. Vtedy bývala sama ale občas u nej prespával priateľ, ktorý tiež požíval alkoholické látky. Toto prebiehalo tak približne pol roka. Asi dva týždne pred odchodom na liečenie sa pohádala s priateľom, ktorý odišiel, bola zúfalá, prestala jesť a naďalej požívala alkoholické nápoje. Preto sa dohodla s mojim otcom, že pôjde na liečenie, na ktorom bola 9 týždňov a toto ku dňu 9.5.2014 ukončila. Od 19.5.2014 je objednaná na pokračovanie liečenia ambulantnou formou. V súčasnosti si už hľadá prácu. Ráno vystrojí malú do školy, po odchode do školy, ide do mesta, vybavuje si veci, prácu, návštevu lekára, potom príde domov, navarí, poupratuje, potom ide na internet, potom po dcéru do družiny, potom sa buď s dcérou učí alebo sa idú prejsť. Cez víkendy buď sú doma alebo idú k starým rodičom do U.. V minulosti mala problém s alkoholom, čo bolo asi pred dvomi rokmi, kedy mala obdobie, že pila, na liečenie vtedy nešla. Čo sa týka dňa 25.5.2014, vtedy sa pohádali s priateľom, riešila to alkoholom, priateľ od nej chcel peniaze, nemala mu čo dať. Teraz sa s priateľom rozišla definitívne a s mal. dcérou býva sama. V uvedený deň vypila asi 7 dcl vína. Po 25.5.2014 už alkohol nepožívala.

Zástupkyňa kolízneho opatrovníka k veci uviedla, že navrhuje návrhu starých rodičov mal. dieťaťa vyhovieť, mal. dieťa zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, rodičov mal. dieťaťa zaviazat' prispievať na výživu v minimálnom rozsahu. Mal. dieťa bude mať u svojich starých rodičov vytvorené optimálne podmienky pre svoj zdravý rast a psychický vývin.

Prokurátor Okresnej prokuratúry v Bánovciach nad Bebravou navrhoval, aby súd rozhodol o zverení mal. J. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom a zároveň, aby súd určil obom rodičom vyživovaciu povinnosť v minimálnom zákonnom rozsahu.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 29.04.2014 vyplýva, že mal. H. T. sa narodila matke ako slobodnej, otcovstvo k maloletej bolo dobrovoľne doznané na Americkej ambasáde. Starí rodičia uviedli, že matka mal. dieťaťa požíva alkoholické nápoje a pod ich vplyvom zanedbáva starostlivosť o mal. dieťa, k zlepšeniu stavu u matky došlo len na veľmi krátku dobu. O mal. H. sa starajú už zhruba 1,5 roka, v januári 2014 bola v ich starostlivosti a od 03. 03. 2014, kedy matka odišla do Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží je v ich výlučnej starostlivosti. Sociálnym prieskumom v rodine starých rodičov mal. dieťaťa bolo zistené, že starí rodičia v staršom 3- izbovom rodinnom dome, ktorý je v ich osobnom vlastníctve. Náklady na prevádzku rodinného domu hradia nasledovne : elektrina v sume 30 € mesačne, plyn nepoužívajú, kúria drevom, ktoré zakupujú na celú sezónu v sume od 450 do 500 € . Vodné a stočné hradia štvrťročne v sume 12 €. V súvislosti so starostlivosťou o maloletú majú nasledovné náklady : cestovné vo výške 20 € týždenne, stravné v škole vo výške 10 € mesačne a poplatok za školský klub detí vo výške 5 € mesačne. Ostatné potreby má primerané veku. Detská izba, ktorú má k dispozícii mal. H., je riadne zariadená vlastnou posteľou, ktorá slúži k jej odpočinku, skriňami na uloženie vecí, stolíkom a tabuľou, kde si maloletá kreslí. Šetrením bolo zistené, že hygiena domácnosti je na vysokej úrovni. Terénou sociálnou prácou bolo zistené, že starí rodičia majú pre mal. vnučku H. vytvorené vhodné podmienky / bytové, sociálne a rodinné /pre zdravý rast a vývoj detskej osobnosti. Manželia T. sú dôchodcovia, stará matka poberá starobný dôchodok vo výške 355, 90 € mesačne a starý otec poberá dôchodok vo výške 470,10 € mesačne. Mal. H. T. je v školskom roku 2013/2014 žiačkou 2. ročníka Základnej školy v E.. Mal. H. je bezproblémové dieťa, učí sa výborne, na vyučovací proces je vždy svedomito pripravená. Jej správanie je v súlade so školským poriadkom, je tichej povahy, avšak v kolektíve detí obľúbená.

Čo sa týka spolupráce matky so školou, rodičovského združenia v 01/2014 sa nezúčastnila. Zo správy od ošetrojúcej lekárky MUDr. T. X. z E.. vyplýva, že mal. dieťa je zdravé, jej chorobnosť je bežná a má absolvované všetky povinné očkovania. Matka mal. dieťaťa je od 15. 09. 2012 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, od 01. 02. 2013 poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 163, 50 € mesačne a prídavok na dieťa vo výške 23, 52 € mesačne. Otec maloletého dieťaťa sa v súčasnosti zdržiava na neznámom mieste. Na výživu neprispieva. V závere správy kolízny opatrovník odporučil návrhu starých rodičov vyhovieť, nakoľko matka mal. dieťaťa nedokáže t. č. riadne zabezpečiť starostlivosť a výchovu svojmu dieťaťu a šetrením pomerov u starých rodičov bolo zistené, že títo majú vytvorené vhodné bytové, sociálne a ekonomické podmienky pre poskytovanie starostlivosti o svoju vnučku. Zdravotný stav starých rodičov umožňuje zabezpečovať starostlivosť o dieťa. Zároveň navrhol, aby súd zaviazal rodičov mal. dieťaťa prispievať na výživu mal. H. T. sumou 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu, ktoré budú poukazovať k rukám starých rodičov.

Zo záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 15.05.2014 vyplýva, že pri návšteve matka mal. dieťaťa uviedla, že sa dobrovoľne podrobila liečbe zo závislosti od alkoholu v Psychiatrickej nemocnici vo Veľkom Záluží v termíne od 03. 03. 2014 do 9. 05. 2014. Mal. H. T. je v jej starostlivosti od jej návratu zo zariadenia od 09. 05. 2014. Vodí ju do školy, dieťa sa stravuje v školskej jedálni, má zaplatené aj desiaty aj obedy. Po škole sa s ňou matka pripravuje na vyučovací proces a tiež sa jej venuje vo voľnom čase. Podala si žiadosť o prijatie do zamestnania do firmy V., s. r. o. v X.. Od 19. 05. 2014 by mala pokračovať v ambulancnej liečbe zo závislosti od alkoholu.

Zo záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 26.05.2014 vyplýva, že z podnetu starej matky bola navštívená domácnosť matky mal. dieťaťa z toho dôvodu, že matka mal. dieťaťa začala opätovne požívať alkoholické nápoje a od 25. 05. 2014 je mal. H. v ich starostlivosti. Matka mal. dieťaťa počas našej návštevy bola neupravená, pôsobila unaveným dojmom. Domácnosť bola zanedbaná, kuchynský stôl bol zaprataný nepotrebnými vecami, v umývadle bola kopa neumytého riadu. Hygiena domácnosti bola na nízkej úrovni. Sociálnym prieskumom bolo zistené, že matka mal. dieťaťa nezabezpečuje riadnu starostlivosť a výchovu o dieťa, došlo u nej k recidíve, naďalej požíva alkoholické nápoje.

Zo záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 30.06.2014 vyplýva, že bol opätovne vykonaný sociálny prieskum domácnosti matky mal. dieťaťa. Podľa vyjadrenia matky mal. dieťaťa od 16. 06. 2014 pracuje vo firme V. ako montážny pracovník. Pracuje na tri zmeny, na plný pracovný úväzok a jej čistá mzda by mala predstavovať sumu cca 360 eur. V čase šetrenia pôsobila domácnosť čisto a udržiavané. Nachádzalo sa v nej primerané množstvo potravín. Matka mal. dieťaťa pôsobila optimisticky, pokojne a čisto. Nepozorovali na nej žiadne známky požitia alkoholických nápojov a návykových látok. Mal. H. sa v tom čase nachádzala v starostlivosti starej matky maloletej. Matka mal. dieťaťa na adresu bývalého priateľa T. W. uviedla, že s ním už nie v kontakte.

Zo záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 21.07.2014 vyplýva, že v čase prieskumu, matka mal. dieťaťa nebola doma, vrátila sa neskôr z nákupu, v igelitke mala fľašu. V byte bol neporiadok, na dlážke bol prach a špina. Matka mal. dieťaťa mal v čase návštevy na ruke modriny a pravé oko mala krvavé, k čomu sa matka nechcela vyjadrovať. Zo záverov správy vyplýva, že matka mal. dieťaťa sa vracia k popíjaniu alkoholu, mal. dieťa trávi väčšinu času u svojich starých rodičov, u matky sa vytráca pocit zodpovednosti za dieťa.

Zo záznamu z terénnej sociálnej práce zo dňa 23.07.2014 vyplýva, že starí rodičia majú vedomosť o tom, že matka mal. dieťaťa začala opätovne požívať alkoholické nápoje. Mal. H. je v ich starostlivosti od 03.03.2014, kedy matka nastúpila na liečenie do Veľkého Zálužia. Mal. H. je v ich starostlivosti naďalej, matka si ju vzala k sebe len na jeden deň, matka ju u starých rodičov navštívila viackrát, stretnutia trvali asi hodinu.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 17.04.2014 vyplýva, že matka mal. dieťaťa je od 15.09.2012 až doposiaľ vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Z oznámenia Sociálnej poisťovne pobočka Topoľčany zo dňa 28.04.2014 vyplýva, že matka mal. dieťaťa poberala dávku v nezamestnanosti od 15.09.2012 do 14.03.2013.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 17.04.2014 vyplýva, že matka mal. dieťaťa poberá prídavok na dieťa vo výške 23,52 € mesačne.

Z oznámenia Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie zo dňa 24.04.2014 vyplýva, že matka mal. dieťaťa nastúpila dňa 03.03.2014 na dobrovoľnú protialkoholickú liečbu do Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží. Na skupinách bola prevažne pasívna, zapájala sa len sporadicky, doliečovanie aktivity nedoceňuje. Schopnosť starať sa o dieťa je nutné prehodnotiť po minimálne ročnej kontrolovanej abstinencii. Lieky matka mal. dieťaťa riadne neužíva, po prepustení z liečenia, bude matka pokračovať v ambulantnej liečbe.

Zo správy k prípadu zo dňa 30.04.2014 vyplýva, že matka mal. dieťaťa sa spolu s mal. H. T. zúčastnila dňa 04.02.2014 psychologickú konzultáciu. Mal. dieťa nadviazalo kontakt pozvoľne, spolupracovala ochotne. Je žiačkou 2. ročníka ZŠ. Z rozhovoru vyplynulo, že mal. dieťa chodievalo často ku starým rodičom. Pri otázkach súvisiacich s alkoholom, mal. dieťa najskôr všetko popieralo, akoby chránilo matku, neskôr priznala, že matka s priateľom konzumujú alkohol. Do kresby rodiny mal. dieťa zahrnulo aj starých rodičov, čo svedčí o silných pozitívnych citových väzbách k starým rodičom. Z rozhovoru s matkou vyplynulo, že nevie odolať alkoholickým nápojom. Bola motivovaná k možnosti liečby závislosti a k úplnej abstinencii. V správaní dieťaťa neboli prítomné známky strachu z matky.

Zo správy Mesta X. zo dňa 02.05.2014 vyplýva, že matka mal. dieťaťa nebola doposiaľ riešená mestskou políciou a nebolo ani voči jej osobe vedené správne konanie a ani nebola na ňu podaná žiadna sťažnosť.

Z oznámenia Obce U. zo dňa 15.05.2014 vyplýva, že navrhovatelia - starí rodičia T. a T. T., neboli v obci riešení pre žiadne priestupky.

Zo správy Centra duševného zdravia, s.r.o. v Bánovciach nad Bebravou zo dňa 06.06.2014 v znení jej doplnenia zo dňa 08.08.2014 vyplýva, že matka mal. dieťaťa je ambulantne liečená, užíva liek znižujúci nutkanie k alkoholu a antidepresívum. Zdravotný stav matka myl. dieťaťa možno hodnotiť ako relatívne stabilizovaný. Na kontrolu dňa 25.06.2014 sa matka mal. dieťaťa nedostavila, riadne sa nezúčastňuje na sedeniach a nepodrobuje sa liečbe. Je pravdepodobné, že matka mal. dieťaťa lieky riadne neužíva. Ak by lieky riadne užívala, tieto lieky nemajú potenciál negatívne ovplyvňovať jej schopnosti ohľadom starostlivosti o mal. dieťa.

Z trestného rozkazu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. OT/22/2014-38 zo dňa 22.07.2014, právoplatného dňa 02.08.2014 je zrejmé, že matka mal. dieťaťa bola uznaná vinnou z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky. Zároveň jej bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 3 roky.

Z oznámenia zamestnávateľa matky mal. dieťaťa je zrejmé, že matka mal. dieťaťa od 16.06.2014 sa zamestnala prostredníctvom agentúry O., a.s. v spoločnosti V., s.r.o. so sídlom v X.. Jej priemerný čistý mesačný príjem za jún 2014 bol vo výške 216,86 €.

Podľa § 46 ods. 1 až 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom. Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela. Súhlas podľa odseku 2 nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak zadováženie súhlasu je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Účelom zverenia maloletého dieťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, je nahradiť osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť a súčasne musí byť splnená aj tá podmienka, že si to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa.

V záujme maloletého dieťaťa je, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju, aby bol jeho majetok spravovaný s náležitou starostlivosťou a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa, ako aj v iných právnych predpisoch. Súčasťou rodičovských práv a povinností je aj sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, pričom rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov, a musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zabezpečiť riadnu výchovu dieťaťa.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh starých rodičov je podaný dôvodne. Mal. H. T. sa od 03.03.2014 nachádza až doposiaľ v opatere starých rodičov. Od tej doby starí rodičia mal. Z. riadne zabezpečujú starostlivosť, platia jej cestovné, obedy a poplatky v súvislosti s návštevou školy, pomáhajú jej s domácimi úlohami. V rodinnom dome, kde žijú starí rodičia spolu s mal. H., má vlastnú detskú izbu, ktorú má zariadenú vlastnou posteľou, skriňami na uloženie vecí, stolíkom a tabuľou, na ktorú si kreslí. Hygiena domácnosti starých rodičov je na vysokej úrovni. Mal. H. sa krátku dobu nachádzala v starostlivosti svojej matky od 09.05.2014, kedy sa matka vrátila z liečenia až do 25.05.2014, kedy u matky mal. dieťaťa nastala recidíva a opätovne začala požívať alkoholické nápoje. Od 25.05.2014 sa mal. H. nachádza vo výlučnej starostlivosti svojich starých rodičov. Matka mal. dieťaťa si mal. dcéru počas letných prázdnin doposiaľ vzala k sebe len na jeden deň. Je pravdou, že matka mal. H. viackrát navštívila v dome starých rodičov, avšak tieto stretnutia trvali krátko, asi hodinu. Matka mal. dieťaťa sa od 28.05.2014 začala liečiť zo svojej závislosti na alkohole ambulantne, na ďalší termín kontroly však matka mal. dieťaťa neprišla a na sedeniach sa riadne nezúčastňuje. Z trestného rozkazu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k.0T/22/2014-38 zo dňa 22.07.2014 je zrejme, že matka mal. dieťaťa dňa 21.07.2014 riadila ako vodička osobné motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu, za čo bola právoplatne odsúdená. Uvedené skutočnosti dokresľujú osobnosť matky mal. dieťaťa a zároveň nasvedčujú, že u matky mal. dieťaťa od jej ukončenia hospitalizácie vo Veľkom Záluží, dochádza k recidíve, matka mal. dieťaťa sa vracia k požívaniu alkoholu najmä pri riešení záťažových situácií, ktoré spočívajú v jej osobných a finančných problémoch a súčasne sa u nej vytráca pocit zodpovednosti za mal. dieťa. V čase, keď je matka mal. dieťaťa pod vplyvom alkoholu, hygiena domáceho prostredia je na nízkej úrovni, mal. dieťa čoraz viac času trávi u svojich starých rodičov.

Na základe vykonaného šetrenia pomerov na strane starých rodičov súd zistil, že starí rodičia majú po každej stránke predpoklady na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o mal. H. T.. O mal. H. sa prakticky starajú od 03.03.2014, maloleté dieťa je na starých rodičov zvyknuté, je medzi nimi vytvorená silná pozitívna citová väzba, čo vyplýva i zo správy k prípadu psychologičky PhDr. T. C. zo dňa 29.04.2014, kedy mal. dieťa pri uskutočnenej konzultácii do kresby rodiny zahrnulo aj starých rodičov, čo svedčí o silných citových väzbách k starým rodičom. Z rozhovoru s mal. H. pred psychológom zároveň vyplynulo, že mal. dieťa akoby chcelo svoju matku chrániť, prítomnosť alkoholu v rodine dieťa spočiatku odmietalo, neskôr maloletá pripustila, že matka so svojim priateľom konzumujú alkohol. Zo správy kolízneho opatrovníka je zrejme, že o mal. H. je zo strany starých rodičov riadne postarané, starí rodičia majú pre mal. vnučku H. vytvorené vhodné podmienky po stránke bytovej, sociálnej ako i rodinnej, pre zdravý rast a vývoj detskej osobnosti. Súd je toho názoru, že starí rodičia spĺňajú predpoklady osôb, ktorým možno zveriť mal. dieťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. So zverením mal. H. T. do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom súhlasila nakoniec i samotná matka mal. dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti je inštitútom fakultatívnym, a teda úplne závisí od úvahy súdu, či toto opatrenie považuje za najlepšie a najvhodnejšie pre maloleté dieťa, t.j. či je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti v záujme maloletého dieťaťa, čo z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo.

Súd zároveň s prihliadnutím na majetkové a zárobné pomery rodičov mal. dieťaťa, rodičom mal. dieťaťa určil vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktoré budú rodičia poukazovať k rukám starých rodičov. Súd zohľadnil pri výške výživného u matky mal. dieťaťa tie skutočnosti, že matka mal. dieťaťa bola od 15.09.2012 až do 15.06.2014 evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie, od 16.06.2014 sa matka mal. dieťaťa zamestnala v spoločnosti V., s.r.o. so sídlom v X., kde za mesiac jún 2014 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem vo výške 216,86 €. V prípade

určenia vyživovacej povinnosti otcovi mal. dieťaťa, súd nemal preukázaný u otca žiadny jeho príjem. Bolo zistené, že je občanom I., ktorý naposledy žil a pracoval v H.. V súčasnosti jeho pobyt nie je súdu známy. Preto súd otcovi mal. dieťaťa ponechal vzhľadom na jeho majetkové a sociálne pomery vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu.

Na základe týchto skutočností došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1P/340/2008-508 zo dňa 14.11.2011 v časti starostlivosti o mal. dieťa ako i v časti vyživovacej povinnosti rodičov k mal. dieťaťu. V prevyšujúcej časti ostalo predchádzajúce rozhodnutie nezmenené.

O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle §146 ods.1 písm. a) O. s. p., nakoľko ide o konanie, ktoré je možno začať i bez návrhu.

Po vyhlásení a odôvodnení rozsudku a po poučení o opravnom prostriedku sa prítomní účastníci konania - matka mal. dieťaťa, starí rodičia mal. dieťaťa, zástupkyňa kolízneho opatrovníka a prokurátor Okresnej prokuratúry vzdali práva podať proti nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bánovce nad Bebravou.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak potrebný počet rovnopisov a príloh účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery (§ 163 ods.2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.)